

Efervescència política

Des dels resultats de les eleccions europees del 25 de maig, sembla que s'ha entrat en un estat permanent d'efervescència política. Els esdeveniments se succeeixen de manera precipitada i generen un cert estrès mediàtic i una allau de notícies que, massa sovint, creen en la ciutadania una sensació d'empatx. La irrupció enèrgica de Podem, l'anunci de la dimissió de Rubalcaba com a secretari general del PSOE, l'abdicació del rei, les falses amenaces de Duran dins de CiU, la disputa interna d'ERC pel lideratge de la candidatura a l'Ajuntament de Barcelona, la dimissió de Navarro dins del PSC, la dimissió de Willy Meyer com a eurodiputat d'IU o la presentació pública de Guanyem Barcelona. Si bé és cert que tots aquests fets tenen identitat pròpia, cal analitzar la seva interrelació en un context de creixent tensió política i malestar social per la corrupció i la gestió de la crisi. En aquest sentit, és oportú preguntar-se quantes tensions polítiques pot suportar l'actual sistema abans del col·lapse, és a dir, abans de la seva total disfunció. Les intimitats dels partits gelosos de les seves relacions internes, sumades a la incertesa i la sensació de descontrol que plana sobre l'escenari polític, fan difícil una anàlisi exhaustiva sobre el que està passant. Però podem fer algunes reflexions sobre el debat *vella política* versus *nova política* i la força del relleu generacional.

D'una banda, s'estén la idea que la diferència entre la vella i la nova po-

lítica emergeix com un nou eix interpretatiu de l'escenari actual. Al costat de la clivella nacional i la clivella dreta-esquerra, apareix la diferència entre la vella i la nova política. L'ús de noves taxonomies respon a la voluntat d'entendre les realitats emergents. Però en classificar la realitat es corre el risc de practicar un reduccionisme simplificador. ¿Existeix una base teòrica i empírica clara que permeti diferenciar la vella política de la nova política? ¿O es tracta més aviat d'una falsa dicotomia que dificulta destriar la bona política de la mala política i, en última instància, contribuir al seu descrèdit? ¿El que és vell és inútil per definició i el que és nou sempre és millor malgrat el desconeixement que acompanya la novetat?

Més enllà d'aquesta dicotomia, sembla possible afirmar que allò que

SARA MORENO

SOCIÒLOGA

no serveix la societat és la mala política. És a dir, determinats usos i tots els abusos que se'n fan: les maneres de ser i estar en política que prioritzen l'interès individual per sobre del bé col·lectiu. Des d'aquesta perspectiva, no es considera obsolet allò que fa temps que existeix sinó allò que no serveix l'interès comú.

Aquells que, com Quim Brugué a *És la política, idiotes!*, reivindiquen la política recorden, a través dels autors clàssics, la necessitat de recuperar l'essència de la política. Des de la tradició aristotèlica, subratllen la dimensió moral de la política entesa com una activitat que permet conciliar interessos divergents dins d'una mateixa comunitat. Una comunitat on persones diferents decideixen conjuntament en termes de justícia i benestar. El problema no és la política sinó l'encarnació de determi-

nats *quès* i *coms*. Potser part del problema resideix en el fet que molts parlen de llibertat i d'igualtat, però pocs reivindiquen la fraternitat.

D'altra banda, es parla cada vegada més de nous lideratges, i cal entendre que estan estretament lligats al canvi generacional. S'estén l'estratègia de solucionar tensions internes a través del canvi de cara. Sense posar en dubte la necessitat del relleu generacional i la vàlua dels seus candidats (molts fa deu anys eren la generació dels JASP, els joves sobradament preparats), la precipitació dels canvis genera algunes sospites sobre el seu abast estructural. Resulta pertinent la hipòtesi lampedusiana de canviar-ho tot per no canviar res. El canvi de persones és necessari en molts casos, però no és suficient per garantir una política més compromesa. ¿Una organització política profundament desarticulada pot resoldre els problemes interns amb un nou lideratge? ¿Té capacitat de govern una organització política que emergeix en un període rècord i s'articula entorn d'un lideratge fort i un discurs contundent? Sens dubte, s'ha començat a trencar el tap generacional que ha dificultat l'accés a l'escenari polític de moltes persones preparades, i l'ètica de la convicció ha fet entrar en escena noves cares que no s'esperaven. L'abast d'aquest canvi generacional està per veure.

L'efervescència política actual no pot empatxar la ciutadania, l'ha d'engrescar a participar activament en la vida pública. La ciutadania ha de sentir-se part de la comunitat que decideix. La bona política la fan persones amb idees clares i transparents que ensenyen les cartes perquè volen resoldre els conflictes. I a això hi contribueix el bon periodisme. Les identitats polítiques són necessàries però a vegades poden confluir, sense diluir-se, en pro del bé col·lectiu. Per això és imprescindible la generositat política.

La diferència entre la vella i la nova política emergeix com un nou eix interpretatiu, però pot ser una simplificació

ANTHONY GARNER